

แห้วลำปาว ไผ่ตง ไผ่ตู่ ไผ่ซัง

งานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านนานาชาติเฉลิมพระเกียรติ

“ผ่านหินลือชา รถม้าลือลั่น

เตรื่องปั้นลือนาม งามพระธาตุลือไกล ฝึกช้างใช้ลือโลก”

จังหวัดลำปาง เป็นแหล่งอารยธรรมล้านนาไทย ที่น่าสนใจไม่น้อยไปกว่าจังหวัดใดๆ ชาวลำปาง มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ใจกว้างซึ่งชนบรรมนิยมประเพณี ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น เป็นของตนเอง วัดวาอารามและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น รถม้าพาหนะ คู่เมืองและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่คงความบริสุทธิ์สวยงาม ลำปางจึงเป็นจังหวัดที่อุดมไปด้วยวัฒนธรรมในด้านต่างๆ และ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ได้ร่วมกับชาวเสนาถันกร จัดงานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านนานาชาติ ครั้งที่ ๑๙ ขึ้น โดย เรียกชื่อในการจัดงานครั้งนี้ว่า “มหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้าน นานาชาติเฉลิมพระเกียรติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และเพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

ยามแตรมรดกตก ที่น้องชาวลำปางออกมาขึ้นรถชม ขบวนแห่จากคณะนักแสดงซึ่งเป็นตัวแทนจากจังหวัดต่างๆ รวมทั้งคณะนักแสดงจากต่างประเทศ ตลอดเส้นทางกว่า ๒ กิโลเมตร เราจะได้พบเห็นการแสดงต่างๆ เสียงดนตรีสลับกับ

เสียงปรบมือไปตลอดทาง พระอาทิตย์ลับขอบฟ้าไปแล้ว ความมืดได้เข้าปกคลุมแต่ลานวัฒนธรรมวนการกลับสว่างไสว ตัวแทนคณะนักแสดงที่มาร่วมงานในครั้งนี้พร้อมกันบนเวทีกลาง เพื่อร่วมในพิธีเปิดงาน โดยมีนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัด กระทรวงวัฒนธรรม ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ประธาน cioff และนายปรีชา กันธิยะ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ร่วมกันกล่าวเปิดงานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านนานาชาติ เฉลิมพระเกียรติในครั้งนี้

ตลอดระยะเวลา ๖ วันของการจัดงาน ณ ลานวัฒนธรรม วนการ จังหวัดลำปางนั้น เต็มไปด้วยความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม ทั้งจากส่วนภูมิภาคของไทยและจากประเทศ สมาชิกของซีออฟ สำหรับการจัดงานในครั้งนี้ประเทศสมาชิก ที่เข้าร่วม ได้แก่ บัลแกเรีย อินโดนีเซีย เกาหลี โปแลนด์ และศรีลังกา ไม่ว่าจะเป็นจุดไไปยังจุดใดในลานวัฒนธรรมแห่งนี้ สิ่งที่พบเห็นก็คือ ภูมิปัญญาไทยที่ผสมผสานอยู่ในงานช่างฝีมือ การแต่งกาย การแสดงนาฏศิลป์ ตลอดจนอาหารการกิน ซึ่งจังหวัดที่มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสาธิตงานฝีมือของ ท้องถิ่นตนในครั้งนี้ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน แพร่ น่าน ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์ ลำปาง

ระหว่างการเดินชมการออกร้านจากจังหวัดต่างๆ เราจะได้พบเห็นสินค้าทางวัฒนธรรมฝีมือเยี่ยมที่เกิดจากการสั่งสมภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ไม่ว่าจะเป็นการแกะสลักไม้ ที่สละแกะได้อย่างเชี่ยวชาญ โดยไม่ต้องมีการร่างลวดลายไว้ก่อน ไม่น่าเชื่อว่าเนื้อไม้ที่มีความแข็งแกร้งจะกลายเป็นชิ้นงานที่มีความพลิ้วไหวจากลวดลายที่เกิดขึ้นจากค้อนและสิ่วที่แกะลงไปในเนื้อไม้ งานไม้แกะสลักจากภาคเหนือจึงคงเสน่ห์ไว้ได้ไม่เสื่อมคลาย ส่วนงานผ้าทอของจังหวัดน่านที่มีผ้าลายน้ำไหลอันเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นก็ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมงานเป็นอย่างมาก เพราะผ้าแต่ละผืนล้วนมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านลวดลายและสีสัน นอกจากนี้แล้วยังมีงานผ้าที่สวยงามจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีลวดลายจากการปักลู่ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายของชาวไทยใหญ่ ซึ่งมีสีสันทั้งสดใสและอ่อนหวาน และอีกหนึ่งเครื่องแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวเหนือก็คือ เสื้อหม้อห้อม จากจังหวัดแพร่ ที่มีกระบวนการสาดสีทั้งส่วนผสมและวิธีการย้อม หากใครสนใจอยากจะได้ลองย้อมผ้าเองก็สามารถทำได้ นอกจากจะได้รู้วิธีการ และผ้าที่ย้อมมาจากฝีมือตนเองแล้ว อาจจะได้มีชื่อเสียงติดกลับไปเป็นของฝากอีกอย่างหนึ่งด้วย หากเดินชมงานจนถึงท้องเริ่มหิว ภายในงานก็มีการสาธิตอาหารต่างๆ ทั้งขนมจีนหล่มเก่า ซึ่งมีเส้นขนมจีนหลากสีน่ารับประทาน และมีข้าวพันผักอาหารของชาวเมืองลับแลที่มีลักษณะคล้ายข้าวเกรียบปากหม้อ แต่แผ่นใหญ่กว่า ช่างในนี้มีได้ผักหลากชนิด จัดเป็นอาหารสุขภาพ ซึ่งนอกจากจะอร่อยแล้วยังมีประโยชน์อีกด้วย

ภาพแสดงผลิตภัณฑ์จากภาคเหนือและภาคกลาง

ในช่วงค่ำ ลานวัฒนธรรมวนาการจะคึกคักไปด้วยผู้คนที่มีารชมการแสดงทั้งจากของไทยและจากต่างประเทศ การแสดงจากสี่ภาคของไทย ทั้งดิเกร์ฮูลู คณะอาเนาะปูยู จากปัตตานี เป็นการแสดงของชายไทยมุสลิม ใช้นักแสดงประมาณ ๑๕-๒๐ คน ประกอบด้วย แม่เพลง ๑-๒ คน ลูกคู่ ๑๐-๑๕ คน และนักดนตรีซึ่งใช้เครื่องดนตรีที่บรรเลงเป็นจังหวะ ได้แก่ ข้อง กลองรำมะนาใหญ่ กลองรำมะนาเล็ก โหม่ง และลูกแซก สำหรับภาคกลางเป็นการแสดงของเยาวชนที่มีใจรักด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย จากสมาคมศิลปะเพื่อเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ได้เตรียมการแสดงต่างๆ ทั้งระบำและการละเล่นพื้นเมืองภาคกลาง เช่น รำสีนวล ระบำดอกพุทธรักษา รำอุยฉาย มาแสดงให้ชาวเขลางค์นครได้ชมกัน ส่วนการแสดงจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็ไม่ทำให้ผู้ชมผิดหวัง วงดนตรีพื้นเมืองโป่งกลาง "อนุภูถนารีโป่งกลาง" จังหวัดกาฬสินธุ์ ช่วยทำให้คำคืนที่หนาวเย็นเต็มไปด้วยความสนุกสนานและรำใจจากทั่วทั้งทางดนตรีที่คึกคัก และทำร้ายรำที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวอีสาน และสำหรับการแสดงของภาคเหนือก็ยังคงความนุ่มนวล อ่อนช้อย และงดงาม การพ้อนรำจากเยาวชนตัวแทนจังหวัดต่างๆ ของภาคเหนือได้สร้างความประทับใจและความภาคภูมิใจให้กับพี่น้องชาวเหนืออย่างไม่เสื่อมคลาย

และการแสดงอีกส่วนหนึ่งที่ทุกคนคอยซึ่งเดินทางไกลมาจากดินแดนที่ต่างวัฒนธรรมประเพณีนั้น ก็คือ การแสดงจากตัวแทนประเทศสมาชิกซีเอฟ ได้แก่ คณะนักแสดง Folk Dance Ensemble Varna จากประเทศบัลแกเรีย ระบุว่าแต่ละชุดมีท่วงท่าลีลาที่งดงามแต่แฝงไว้ด้วยความแข็งแกร่ง สามารถถ่ายทอดอารมณ์และแสดงให้เห็นถึงความพร้อมเพรียงและการฝึกฝนอย่างหนัก ส่วนประเทศอินโดนีเซียนั้นนำคณะนักแสดงพื้นบ้าน เอสเอ็มเอส เนเกรี ๖ เป็นการแสดงที่สะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมของอินโดนีเซีย สำหรับประเทศเกาหลีได้จัดการแสดงชุดชวยอง ยารยู ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ลำดับที่ ๔๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ศิลปะการแสดงชุดนี้ ได้รับการอนุรักษ์โดย แท ดักซู และคณะ ในส่วนการแสดงของประเทศโปแลนด์ประกอบด้วย การเต้นระบำที่เต็มไปด้วยพลัง ความสนุกสนาน และการขับขานบทเพลงพื้นบ้านซึ่งสืบทอดมาจากสมัยของดยุคแห่งเมืองวอร์ซอว์ จากฝีมือการแสดงของคณะนักร้องและเต้นระบำของมหาวิทยาลัยการแพทย์ในเมืองลับลิน และสุดท้ายคือ ประเทศศรีลังกา นำการเต้นรำแบบ Kandyan โดยนักเรียนหญิงจากโรงเรียน Hillwood College-Kandy การแสดงจากแต่ละชาติได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป ซึ่งนอกจากจะสร้างความบันเทิงแล้วเรายังได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิต ประเพณี และความเชื่อที่สะท้อนอยู่ในลีลาการแสดงของแต่ละประเทศอีกด้วย

งานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านนานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ณ จังหวัดลำปาง จึงเป็นช่วงเวลาที่น่ามาซึ่งความรัก ความเข้าใจ ตลอดจนการยอมรับในความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งจากภูมิภาคส่วนต่างๆ ของไทย และจากวัฒนธรรมในดินแดนที่แตกต่าง ๖ วันของการจัดงานอาจเป็นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ หากแต่การเดินทางสายวัฒนธรรมยังคงสร้างความประทับใจ รอยยิ้ม และมิตรภาพให้กับผู้คนบนโลกใบนี้ไม่มีวันสิ้นสุด

